

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНБАСЬКА ДЕРЖАВНА МАШИНОБУДІВНА АКАДЕМІЯ
КАФЕДРА «ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА
ПІДПРИЄМНИЦТВО»**

ГУНІЧЕВА Єлизавета Євгенівна

УДК 336.02
(індекс)

**«ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ СТРАТЕГІЇ ПОДАЛЬШОГО
РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА НА ПІДСТАВІ ОЦІНКИ ЙОГО ФІНАНСОВОЇ
СТІЙКОСТІ ТА ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ»**

Спеціальність 072 – фінанси, банківська справа та страхування

**Автореферат
магістерської роботи на здобуття
освітнього ступеня «магістр»**

Краматорськ – 2018

Магістерською роботою є рукопис
Роботу виконано у Донбаській державній машинобудівній академії
Міністерства освіти і науки України (м. Краматорськ).

**Науковий
керівник**

кандидат економічних наук, доцент
Балашова Олена Віталіївна,
Донбаська державна машинобудівна
академія Міністерства освіти і науки України
(м. Краматорськ), кандидат економічних наук,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та
підприємництва.

**Офіційний
рецензент**

кандидат економічних наук, доцент
Шашко Вікторія Олександрівна
Донбаська державна машинобудівна
академія Міністерства освіти і науки України
(м. Краматорськ), доцент кафедри менеджменту.

Захист відбудеться 18 грудня 2018 року о 09:00 годині на засіданні державної
екзаменаційної комісії у Донбаській державній машинобудівній академії
Міністерства освіти і науки України за адресою: 84313, м. Краматорськ,
бул. Машинобудівників, 39а, ауд. 2319.

Автореферат магістерської роботи викладено на офіційному сайті Донбаській
державній машинобудівній академії Міністерства освіти і науки України.

Відповідальний за НДРС
на кафедрі «Фінанси, банківська справа
та підприємництво»
канд. екон. наук, доцент

Н.М. Михайличенко

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Для досягнення ринкового успіху стратегія підприємства має бути побудована на міцній економічній основі та орієнтована на постановку основних довгострокових цілей і розробку практичних рекомендацій, ухвалення курсу дій і розподіл ресурсів, необхідних для досягнення поставлених цілей. У зв'язку з цим, останніми роками вітчизняні та зарубіжні дослідники почали приділяти особливу увагу не тільки питанням формування загальної стратегії підприємства, але й фінансовій стратегії, розглядаючи її як ключову функціональну стратегію.

Фінансова стратегія є могутнім інструментом досягнення пріоритетних фінансових цілей підприємства та його власників. Ступінь ефективності реалізації фінансової стратегії залежить від правильності її розробки, повноти обліку й оцінки чинників, що впливають на підприємство. Це вимагає розкриття сутності, визначення напрямів, цілей і об'єктів фінансової стратегії підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вагомий вклад у дослідження проблеми щодо визначення напрямів фінансової стратегії підприємства зробили як зарубіжні, так і вітчизняні вчені, а саме Бараненко С.П., Веретенникова А. Б., Гениберг Т.В., Пуятин Ю. А., Геращенко И. П., Горяинова С. Б., Степаненко А.В., Шахов А.М., Дженес Е., Зонгшенг Л. Питанням процесу формування фінансової стратегії присвятили свої наукові роботи І. Ансофф, Г. Мінцберг, І.А. Бланк, О.Ю. Масленіков, А. Томпсон, А. Чандлер, А.Дж. Стрікленд, В.З. Потей, Г.О. Паррін, Л.Ф. Ніколаєнко.

Як свідчить аналіз публікацій по даній проблемі, у вчених немає єдиної точки зору відносно визначення системи напрямів фінансової стратегії, що обумовлює необхідність подальшого дослідження та вивчення даної проблеми.

Виходячи з недостатнього рівня розробки досліджуваної проблематики, метою статті є обґрунтування системи напрямів, цілей і об'єктів фінансової стратегії.

Мета магістерської роботи Формування фінансової стратегії подальшого розвитку підприємства на підставі оцінки його фінансової стійкості та платоспроможності.

Відповідно до цієї мети в ході дослідження вирішувалися такі завдання:

- визначити сутність, механізм розробки та реалізації фінансової стратегії підприємства;
- розглянути показники і фактори забезпеченості фінансової стійкості та платоспроможності підприємства;
- вивчити методи аналізу структури і динаміки фінансового стану підприємства за допомогою порівняльного аналітичного балансу;
- проаналізувати структуру і динаміку фінансового стану підприємства за допомогою порівняльного аналітичного балансу;
- застосувати розрахунки коефіцієнтів у фінансовому аналізі як інструменту виразу зв'язку одного показника діяльності підприємства з іншим;
- проаналізувати аналіз складу та структури майнового стану підприємства ПМП «Еліка»;

- розрахувати та оцінити показники, що характеризують фінансову стійкість ПМП «Еліка»;
- проаналізувати рівень платоспроможності підприємства ПМП «Еліка»;
- розглянути вибір оптимальної стратегії розвитку підприємства на основі методу аналізу ієрархії;
- запропонувати напрямки ефективного реагування на вплив різноманітних факторів на фінансову стійкість підприємства;
 - *рекомендувати алгоритм класичного варіанту побудови таксономічного показника для інтегральної оцінки фінансової стійкості підприємства.*

Об'єктом дослідження виступає діяльність ПМП «Епіка» щодо формування ефективної фінансової стратегії подальшого розвитку.

Предметом дослідження є фінансовий стан ПМП «Епіка», а саме його склад і структура капіталу.

Методи дослідження. Теоретичною і методологічною базою дослідження стали роботи вітчизняних і зарубіжних вчених-економістів, діалектичний метод пізнання, а також конкретно-економічні методи – економічного і статистичного аналізу, групування, аналітичного порівняння та інші. Інформаційною базою для здійснення аналізу стала звітність ПМП «Епіка» за 2014-2017 роки його діяльності (Баланс підприємства за 2014-2017 роки – форма № 1, Звіт про фінансові результати за 2014-2017 роки – форма № 2).

Наукова складова магістерської роботи полягає у:
подальшому дослідженні:

понятійно-категорійного апарату фінансової стратегії, а саме уточненню змісту поняття «фінансова стратегія розвитку підприємства»;

вибору оптимальної стратегії розвитку підприємства на основі методу аналізу ієрархії та платоспроможності підприємства;

алгоритму класичного варіанту побудови таксономічного показника для інтегральної оцінки фінансової стійкості підприємства;

подальшому розгляді:

підходів до аналізу фінансового стану підприємства;

підходів до оцінки ефективності побудови структури капіталу суб'єкта підприємництва;

напрямків ефективного реагування на вплив різноманітних факторів на фінансову стійкість та платоспроможність підприємства;

подальшому розвитку і реалізації:

існуючих методів щодо удосконалення вибору оптимальної стратегії розвитку суб'єктів підприємництва;

існуючих методів щодо оптимізації структури капіталу підприємства;

існуючих підходів щодо перспективи використання алгоритмів класичного варіанту побудови таксономічного показника для інтегральної оцінки фінансових показників діяльності підприємства

Перший розділ магістерської роботи присвячено дослідженню теоретичних аспектів аналізу показників фінансового стану підприємства як основи формування фінансової стратегії подальшого його розвитку

В його межах представлено сутність, механізм розробки та реалізації фінансової стратегії підприємства на підставі аналізу структури і динаміки його фінансового стану.

В другому розділі магістерської роботи за обраною методикою проводиться аналіз складу та структури майнового стану підприємства ПМП «Еліка»; виконано розрахунок і оцінка показників, що характеризують його фінансову стійкість; аналіз стану ліквідності балансу підприємства і розрахунку його коефіцієнтів ліквідності діяльності та рівня платоспроможності. На основі узагальнених даних про результати оцінки ефективності діяльності підприємства на підставі аналізу показників його фінансової стійкості та платоспроможності; розроблено напрямки формування фінансової стратегії подальшого розвитку підприємства, які викладено **в третьому розділі** магістерської роботи.

На цьому етапі запропоновані напрямки ефективного реагування на вплив різноманітних факторів на фінансову стійкість підприємства; рекомендовано алгоритм класичного варіанту побудови таксономічного показника для інтегральної оцінки фінансової стійкості та запропоновані напрямки ефективного реагування на вплив різноманітних факторів на фінансову стійкість підприємства.

Структура й обсяг роботи. Магістерська робота складається зі вступу, чотирьох розділів, висновків, переліку використаних джерел (42 найменування на 4 сторінках) і шести додатків (на 6 сторінках), містить 32 таблиці, 15 рисунків та 36 формул. Загальний обсяг роботи становить 120 сторінок.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі **«Аналіз показників фінансового стану підприємства як основа формування фінансової стратегії подальшого його розвитку»** розкрито сутність, механізм розробки та реалізації фінансової стратегії підприємства; сутність, показники і фактори забезпеченості фінансової стійкості та платоспроможності підприємства; представлено методика аналізу структури і динаміки фінансового стану підприємства за допомогою порівняльного аналітичного балансу та застосування розрахунку коефіцієнтів у фінансовому аналізі як інструменту виразу зв'язку одного показника діяльності підприємства з іншим.

Фінансова стратегія – це генеральний план дій щодо забезпечення підприємства грошовими коштами, Вона охоплює питання теорії і практики формування фінансів, їх планування та забезпечення, вирішує задачі, що забезпечують фінансову стійкість підприємства в ринкових умовах господарювання. Теорія фінансової стратегії досліджує об'єктивні закономірності ринкових умов господарювання, розробляє способи і форми виживання в нових умовах, підготовки та ведення стратегічних фінансових операцій.

Фінансова стратегія підприємства включає в себе: аналіз фінансового стану; оптимізацію основних та обігових коштів, розподілу прибутку, безготівкових розрахунків, податкову і цінову політику, політику в області цінних паперів.

Головною стратегічною метою фінансів є забезпечення підприємства необхідними і достатніми грошовими ресурсами. На її основі розробляється відповідна вимогам ринку і можливостям підприємства фінансова стратегія, в якій

визначаються і розподіляються завдання формування фінансів по виконавцям і напрямкам роботи.

Фінансове становище підприємства – це складна, інтегрована за багатьма показниками характеристика якості його діяльності. У концентрованому вигляді фінансове становище підприємства можна визначити, як міру забезпеченості підприємства необхідними фінансовими ресурсами і ступінь раціональності їх розміщення для здійснення ефективної господарської діяльності та своєчасного проведення грошових розрахунків за своїми зобов'язаннями.

Фінансово стійким вважається таке підприємство, яке переважно за рахунок власних джерел покриває кошти, вкладені в активи; не допускає невиправданої дебіторської та кредиторської заборгованості; розплачуватися в строк за своїми зобов'язаннями.

Сутність фінансової стійкості підприємства є співвідношення вартості матеріальних оборотних коштів і величини власних і позикових джерел їх формування, тобто забезпеченість запасів і витрат джерелами фінансування.

В ході аналізу для характеристики фінансової стійкості застосовуються як абсолютні показники, так і фінансові коефіцієнти, які становлять відносні показники фінансового стану. Аналіз фінансових коефіцієнтів полягає в порівнянні їх значень з базисними величинами, а так само у вивченні їх динаміки за звітний період і за ряд років. В якості базисних величин використовуються усереднені по тимчасовому ряду значень показників даного підприємства, що відносяться до минулих, сприятливим з точки зору фінансового стану періодів; середньогалузеві значення показників, розраховані за даними звітності найбільш щасливого конкурента.

Фінансова стійкість – це певний стан рахунків підприємства, яке гарантуватиме його постійну платоспроможність.

При виникненні договірних відносин між підприємствами у них з'являється обопільний інтерес до фінансової стійкості партнерів як критерію їх надійності. Особливого значення набуває аналіз фінансової стійкості при оцінці кредитоспроможності підприємств в разі надання їм кредитів, позик, проведення великих інвестиційних проектів.

Фінансово-господарська діяльність підприємства забезпечується наявними фінансовими ресурсами (капіталом) – як власними, так і залученими. Їх розмір розміщення в активах характеризується бухгалтерським балансом, який є основним джерелом для аналізу фінансового становища. Валюта балансу відповідає на питання про розмір фінансових ресурсів, якими володіє підприємство на звітну дату, а динаміка цього показника характеризує процес нарощення (або зменшення) фінансового потенціалу підприємства. Ознакою фінансової стійкості підприємства є постійне збільшення валюти балансу, тобто загальної суми його фінансових ресурсів.

Якщо має місце зменшення загальної суми фінансових ресурсів підприємства, необхідно проаналізувати, за рахунок яких чинників це відбулося.

Ліквідність підприємства – це його здатність перетворити свої активи в гроші для покриття всіх необхідних короткострокових зобов'язань. Ліквідність означає безумовну платоспроможність підприємства.

Розрахунок коефіцієнтів ліквідності дозволяють провести аналіз ліквідності підприємства, тобто аналіз можливості для підприємства покрити всі його фінансові зобов'язання.

Ефективна діяльність підприємства багато в чому залежить від того, на скільки швидко і правильно воно орієнтується в ринкових відносинах, на скільки точно і безпомилково вибирає собі ділових партнерів.

Підприємництво завжди здійснюється в певних економічних умовах і тому може бути успішним лише в разі, коли власники підприємства здатні адекватно оцінити ці умови, виявити напрямки можливих змін, пристосувати свій бізнес до цих умов, максимально використовувати закладені в них можливості.

Таким чином, щоб приймати ефективне рішення і мати можливість впливати на середовище, в якому доводиться діяти підприємству, йому необхідно здійснювати пошуки найкращих взаємозв'язків між набором економічних ресурсів і кількістю економічних благ, які виготовляються за допомогою цих ресурсів.

У другому розділі **«Оцінка ефективності діяльності підприємства на підставі аналізу показників його фінансової стійкості та платоспроможності»** проаналізовано склад та структура майнового стану підприємства ПМП «Еліка»; виконано розрахунок і оцінка показників, що характеризують його фінансову стійкість; аналіз стану ліквідності балансу підприємства і розрахунку його коефіцієнтів ліквідності діяльності та рівня платоспроможності.

Аналіз структури активів показує, що легко реалізовані активи підприємства в 2015 і 2016 роках знизилися на 1,2% і 7,7% відповідно. У 2015 і 2016 роках значення реалізованих оборотних активів підприємства знижується на 14,4% і 7,5% відповідно. Це свідчить про те, що фінансовий стан досить стабільно і підприємство в короткі терміни може покрити свою короткострокову заборгованість. У 2016 році підприємство зуміло надолужити обсяг оборотних коштів і збільшило їх обсяг на 58,9 тис. грн. або 1,6% щодо 2015 року і ця позитивна тенденція проявляється у 2017 р. Можна зробити висновок, що підприємство за останні роки успішно налагоджує ефективність своєї діяльності.

Аналіз структури пасиву дозволяє встановити, що за весь досліджуваний період частка власного капіталу значно перевищує 50%, на кінець 2016 року досягне практично 100%. Це свідчить про фінансову стійкість підприємства, про незалежність його від зовнішніх джерел коштів. За цей період частка власних коштів складала: 80,2% - у 2014 році, 94,1% - у 2015 році і 98,1% - у 2016 році, 92,1% - у 2017 році.

Фінансова діяльність ПМП «Еліка» характеризується високою оборотністю активів, стабільним зростанням попиту на продукцію, що продається, налагодженими каналами постачання і збуту, низьким рівнем постійних витрат.

Динаміка показників залежності підприємства від зовнішніх інвесторів і кредиторів спостерігається протилежна. Така динаміка показників фінансової автономії та фінансової залежності є позитивною тенденцією, так як всі значення зазначених показників для аналізованого підприємства знаходяться на достатньому рівні.

Дане підприємство має абсолютну фінансову стійкість, яка характеризується тим, що всі запаси підприємства покриваються власними оборотними коштами, тобто підприємство не залежить від зовнішніх кредиторів.

Така ситуація зустрічається вкрай рідкою в умовах жорсткої конкуренції ринкової економіки. Більш того, не можна зробити висновок і розглядати її як абсолютно ідеальну, оскільки означає, що керівництво підприємства не вміє, не бажає або не має можливості використовувати зовнішні джерела коштів для основної діяльності.

Оцінка фінансових коефіцієнтів платоспроможності підприємства показав, що:

- сума нормальних джерел формування запасів за 2016-2017 рр. зростала внаслідок зростання кредиторської заборгованості за товарними операціями;
- показник маневреності власних оборотних коштів достатньо високий, і до кінця 2017 р. його дорівнює 0,09. Це свідчить про те, що абсолютно ліквідні активи присутні у великому обсязі;
- частка оборотних коштів в активах за минулий період практично не змінилася, а збільшення частки запасів в поточних активах свідчить про поліпшення ліквідності і фінансової стійкості підприємства;
- зменшення частки власних оборотних коштів у покритті запасів в 2017 р. до рівня 2015 р. свідчить про погіршення ліквідності і фінансової стійкості підприємства за рахунок збільшення обсягу запасів майже в два рази в порівнянні з 2016 р.;
- значення коефіцієнта покриття запасів за минулий період завжди більше 1, значить фінансовий стан підприємства на нормальному рівні і власних коштів достатньо для придбання всіх необхідних запасів більш ніж в повному обсязі.

Аналіз структури пасиву дозволяє встановити, що за весь досліджуваний період частка власного капіталу значно перевищує 50%, на кінець 2016 року досягне практично 100%. Це свідчить про фінансову стійкість підприємства, про незалежність його від зовнішніх джерел коштів. За цей період частка власних коштів складала: 80,2% - у 2014 році, 94,1% - в 2015 році і 98,1% - в 2016 році.

Збільшення власних коштів підприємства в 2014 і 2016 роках відбулося через збільшення суми резервного капіталу на 4,7% і 2,7% відповідно, а також зростання нерозподіленого прибутку на 0,1% і 0,2% відповідно. При цьому розмір статутного та додаткового капіталу залишався незмінним і досить високим.

У структурі позикового капіталу в 2015 році погашаються всі довгострокові зобов'язання і видані векселі. Одночасно з цим знижується значно сума кредиторської заборгованості підприємства за товари і послуги на 516,8 тис. грн. в 2015 р. і на 275,6 тис. грн. в 2016 р.

На аналізованому підприємстві відбувається збільшення всіх коефіцієнтів ліквідності в 2014-2016 роках. Виняток становить коефіцієнт абсолютної ліквідності за 2016 р., Він знижується, але не значно і залишається в межах норми. Зростання цих показників однозначно характеризує підприємство з позитивного боку. Так в 2014 р. підприємство мало можливість погасити в будь-який момент 367% поточних зобов'язань; 1077% і 1498% в 2015 р. і 2016 р. відповідно.

Фінансова діяльність ПМП «Еліка» характеризується високою оборотністю активів, стабільним зростанням попиту на продукцію, що продається, налагодженими каналами постачання і збуту, низьким рівнем постійних витрат.

Про відмінний стан платоспроможності підприємства в 2014-2016 рр. свідчить коефіцієнт швидкої ліквідності, який становив 1,9 в 2014 р., 4,46 в 2015 р. і 10,1 в 2016 р., що в десятки разів більше рекомендованої верхньої межі, яка становить 1,5.

Проведений розрахунок і оцінка показників, які характеризують фінансову стійкість підприємства, показує, що дане підприємство має абсолютну фінансову стійкість, яка характеризується тим, що всі запаси підприємства покриваються власними оборотними коштами, тобто підприємство не залежить від зовнішніх кредиторів.

Також, досліджуване підприємство за даними балансу за 2014-2017 рр. є абсолютно платоспроможним і ліквідним.

Таким чином, оцінка фінансових коефіцієнтів платоспроможності підприємства показав, що:

- сума нормальних джерел формування запасів за 2016-2017 рр. зростала внаслідок зростання кредиторської заборгованості за товарними операціями;

- показник маневреності власних оборотних коштів достатньо високий, і до кінця 2017 року його дорівнює 0,09. Це свідчить про те, що абсолютно ліквідні активи присутні у великому обсязі;

- частка оборотних коштів в активах за минулий період практично не змінилася, а збільшення частки запасів в поточних активах свідчить про поліпшення ліквідності і фінансової стійкості підприємства;

- зменшення частки власних оборотних коштів у покритті запасів в 2017 році до рівня 2015 року свідчить про погіршення ліквідності і фінансової стійкості підприємства за рахунок збільшення обсягу запасів майже в два рази в порівнянні з 2016 роком, тобто підприємству треба уділити увагу, перш за все, маркетинговій і рекламній політиці своєї продукції на ринку.

На даний період поки платоспроможність підприємства всеодно зостається на досить високому рівні, але керівництву підприємства слід звернути увагу на таку негативну тенденцію, щоб своєчасно запобігти погіршення фінансового стану підприємства і не потрапити у кризову стану в майбутньому.

У третьому розділі **«Розробка напрямків формування фінансової стратегії подальшого розвитку підприємства на підставі оцінки показників його сучасної фінансової стійкості та платоспроможності»** запропоновані напрямки ефективного реагування на вплив різноманітних факторів на фінансову стійкість підприємства; рекомендовано алгоритм класичного варіанту побудови таксономічного показника для інтегральної оцінки фінансової стійкості та запропоновані напрямки ефективного реагування на вплив різноманітних факторів на фінансову стійкість підприємства.

Для вибору конкретної стратегії ефективної діяльності в рамках поставлених стратегічних цілей підприємства було запропоновано метод аналізу ієрархії Сааті Т.

Метод аналізу ієрархії (МАІ) є систематичною процедурою для ієрархічного подання елементів, які визначають суть будь-якої проблеми. Метод полягає в декомпозиції проблеми на все більш прості складові частини і слушні обробці суджень особи, яка приймає рішення. У результаті може бути виражена відносна ступінь взаємодії елементів в ієрархії. МАІ включає процедури синтезу множинних суджень, отримання пріоритетності критеріїв і знаходження альтернативних рішень.

Отже, з результатів аналізу по методу ієрархії, з'ясували, що найбільшою мірою обраними критеріями – стратегічним цілям розвитку ПМП «Еліка» відповідає «Стратегія глибокого впровадження на ринок», що і буде оптимальною.

Дана стратегія реалізується за допомогою ефективного маркетингу підприємства. Таким чином, в рамках даної стратегії повинна бути розроблена програма маркетингу ПМП «Еліка».

Підбиваючи підсумки, зазначимо, що з точки зору впливу на фінансову стійкість підприємства і необхідності врахування їх при управлінні нею визначальними внутрішніми факторами є: галузева належність суб'єкта господарювання; структура продукції чи послуг, які випускаються підприємством, її частка у загальному платоспроможному попиті; розмір сплаченого статутного капіталу; величина і структура витрат, їхня динаміка порівняно з грошовими доходами; склад майна і фінансових ресурсів, включаючи запаси і резерви, їхній склад і структуру.

Ступінь інтегрального впливу наведених факторів на фінансову стійкість залежить не тільки від сили будь-якого фактору і співвідношення між ними, а й від тієї стадії виробничого циклу, в якій в даний момент знаходиться підприємство, і відповідності їй управлінських дій щодо забезпечення фінансової стійкості.

Для забезпечення фінансової стійкості велике значення має фінансове прогнозування, змістом якого є дослідження і розробка можливих шляхів розвитку фінансів підприємства в перспективі. Завданням його є визначення передбачених обсягів фінансових ресурсів у прогнозованому періоді, знаходження джерел їх формування та способів розміщення та ефективного використання на підставі аналізу існуючих тенденцій і з урахуванням впливу на них різних факторів. Прогнозування дає можливість розглянути можливі альтернативи розробки фінансової стратегії, що забезпечує досягнення підприємством стабільності на ринку і міцної фінансової стійкості. За допомогою фінансового прогнозування можна досягти взаємного єднання і узгодження різних напрямків діяльності підприємства, пов'язуючи потреби в інвестиціях з наявністю фінансових ресурсів.

У досліджуваному підприємстві застосовується тільки емпіричне прогнозування, часто не підтверджене розрахунками. Ми пропонуємо провести розрахунок прогнозу необхідного рівня фінансової стійкості, шляхом збільшення частки власних коштів. Виходячи з цього, ми вважаємо, що досягати планового обсягу продажів слід за рахунок прискорення оборотності наявних поточних активів.

Комплексний характер поняття фінансова стійкість підприємства обумовлює необхідність обґрунтування системи критеріїв, які можна розглядати як ключові ознаки її аналізу. Під критерієм розуміється сукупність характеристик, які дають можливість у формалізованому вигляді описати рівень фінансової стійкості підприємства і на такій основі сформулювати рекомендації щодо його оптимізації.

Узагальнення різних підходів до оцінки фінансової стійкості підприємства дозволило виділити такі основні критерії: платоспроможність, структура капіталу, стан основних і оборотних засобів, оборотність і рентабельність. Інформаційний опис фінансової стійкості підприємства здійснюється на основі застосування системи бухгалтерського обліку на підприємстві. Для інтегральної оцінки фінансової стійкості підприємства рекомендується застосувати алгоритм класичного варіанту побудови

таксономічного показника. Таким чином, таксономічний показник фінансової стійкості підприємства має високі значення при близьких до еталона значеннях показників та низькі – при далеких.

Такий підхід до формування узагальнюючого показника дає можливість запобігти суб'єктивного оцінювання ваги або значущості окремих показників у процес становлення результату.

ВИСНОВКИ

Магістерська робота виконана на актуальну тему по формуванню фінансової стратегії подальшого розвитку підприємства на підставі оцінки його фінансової стійкості та платоспроможності реально діючого підприємства ПМП «Еліка». Дослідження проводилися за показниками бухгалтерської та фінансової звітності за останні три роки.

Фінансова стратегія – це генеральний план дій щодо забезпечення підприємства грошовими коштами, Вона охоплює питання теорії і практики формування фінансів, їх планування та забезпечення, вирішує задачі, що забезпечують фінансову стійкість підприємства в ринкових умовах господарювання. Теорія фінансової стратегії досліджує об'єктивні закономірності ринкових умов господарювання, розробляє способи і форми виживання в нових умовах, підготовки та ведення стратегічних фінансових операцій.

Фінансова стратегія підприємства включає в себе: аналіз фінансового стану; оптимізацію основних та обігових коштів, розподілу прибутку, безготівкових розрахунків, податкову і цінову політику, політику в області цінних паперів.

Головною стратегічною метою фінансів є забезпечення підприємства необхідними і достатніми грошовими ресурсами. На її основі розробляється відповідна вимогам ринку і можливостям підприємства фінансова стратегія, в якій визначаються і розподіляються завдання формування фінансів по виконавцям і напрямкам роботи.

Загальна оцінка фінансового стану підприємства ґрунтується на цілій системі показників, що характеризують структуру джерел формування капіталу і його розміщення, рівновагу між активами підприємства і джерелами їх формування, ефективність і інтенсивність використання капіталу, платоспроможність і кредитоспроможність підприємства, його інвестиційну привабливість і так далі. З цією метою і вивчається динаміка кожного показника, проводяться зіставлення з середніми і нормативними значеннями по галузі.

Фінансовий аналіз ПМП «Еліка» був проведений за допомогою таких прийомів і методів, як аналіз структури балансу, показників його ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості підприємства.

Важливе значення аналіз фінансового стану підприємства відіграє з точки зору забезпечення фінансової складової економічної безпеки самого підприємства. Неefективне фінансове планування всіх аспектів діяльності підприємства, некваліфіковане управління його активами, неякісний контроль за системою фінансових потоків підприємства, недостатній контроль за структурою капіталу, часткою позикових коштів по відношенню до власного капіталу підприємства, і інші

упущення загрожують збитками фінансового характеру, ризиком втрати фінансової стійкості і в подальшому господарської самостійності, зниженням рентабельності діяльності і так далі.

Для забезпечення фінансової стійкості велике значення має фінансове прогнозування, змістом якого є дослідження і розробка можливих шляхів розвитку фінансів підприємства в перспективі. Завданням його є визначення передбачених обсягів фінансових ресурсів у прогнозованому періоді, знаходження джерел їх формування та способів розміщення та ефективного використання на підставі аналізу існуючих тенденцій і з урахуванням впливу на них різних факторів. Прогнозування дає можливість розглянути можливі альтернативи розробки фінансової стратегії, що забезпечує досягнення підприємством стабільності на ринку і міцної фінансової стійкості.

За результатами проведеного аналізу діяльності підприємства по бухгалтерської та фінансової звітності було виявлено, що підприємство в 2016 році погіршило свої показники фінансової стійкості, ліквідності і платоспроможності. У зв'язку з цим було запропоновано наступний спосіб підвищення фінансової стійкості шляхом складання прогнозного балансу за умови нормалізації фінансового стану підприємства за рахунок:

- прискорення оборотності оборотних активів;
- збільшення власних оборотних коштів за рахунок збільшення прибутковості господарської діяльності;
- кількість залишків запасів повинно знаходитися в відповідно до встановлених нормативів.

Загальне правило забезпечення фінансової стійкості: довгострокові активи повинні бути сформовані за рахунок довгострокових джерел, як власних, так і позикових. Якщо підприємство не має в своєму розпорядженні позиковими засобами, що залучаються на тривалий термін, основні засоби та інші необоротні активи повинні формуватися за рахунок власного капіталу. Пропозиції підтверджені розрахунковими даними.

Для вибору конкретної стратегії ефективної діяльності в рамках поставлених стратегічних цілей підприємства було запропоновано метод аналізу ієрархії Сааті Т.

Метод аналізу ієрархії (МАІ) є систематичною процедурою для ієрархічного подання елементів, які визначають суть будь-якої проблеми. Метод полягає в декомпозиції проблеми на все більш прості складові частини і слушні обробці суджень особи, яка приймає рішення. У результаті може бути виражена відносна ступінь взаємодії елементів в ієрархії. МАІ включає процедури синтезу множинних суджень, отримання пріоритетності критеріїв і знаходження альтернативних рішень.

Отже, з результатів аналізу по методу ієрархії, з'ясували, що найбільшою мірою обраними критеріями – стратегічним цілям розвитку ПМП «Еліка» відповідає «Стратегія глибокого впровадження на ринок», що і буде оптимальною.

Дана стратегія реалізується за допомогою ефективного маркетингу підприємства. Таким чином, в рамках даної стратегії повинна бути розроблена програма маркетингу ПМП «Еліка».

АНОТАЦІЯ

Гунічева Є.Є. «Формування фінансової стратегії подальшого розвитку підприємства на підставі оцінки його фінансової стійкості та платоспроможності» – На правах рукопису.

Магістерська робота на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» за спеціальністю 072 – Фінанси, банківська справа та страхування. – Донбаська державна машинобудівна академія Міністерства освіти і науки України, Краматорськ, 2017.

Роботу присвячено вирішенню актуального наукового завдання – формуванню фінансової стратегії подальшого розвитку підприємства.

Визначено теоретичні та методичні основи фінансової стратегії підприємства, наведено методи аналізу фінансового стану підприємства. Проведено аналіз майнового стану, ліквідності, фінансової стійкості та платоспроможності підприємства ПМП «Еліка». Розроблено напрямки формування фінансової стратегії подальшого розвитку підприємства на основі ефективного реагування на вплив різноманітних факторів на фінансову стійкість підприємства та алгоритм класичного варіанту побудови таксономічного показника для інтегральної оцінки фінансової стійкості підприємства.

Ключові слова: *фінансова стратегія, підприємство, фінансова стійкість, платоспроможність, алгоритм побудови інтегральної оцінки фінансової стійкості підприємства.*

АННОТАЦИЯ

Гуничева Е.Е. «Формирование финансовой стратегии дальнейшего развития предприятия на основании оценки его финансовой устойчивости и платежеспособности» - на правах рукописи.

Магистерская работа для получения образовательно-квалификационного уровня «магистр» по специальности 072 - Финансы, банковское дело и страхование. - Донбасская государственная машиностроительная академия Министерства образования и науки Украины, Краматорск, 2017.

Работа посвящена решению актуальной научной задачи - формированию финансовой стратегии дальнейшего развития предприятия.

Определены теоретические и методические основы финансовой стратегии предприятия, приведены методы анализа финансового состояния предприятия. Проведен анализ имущественного положения, ликвидности, финансовой устойчивости и платежеспособности предприятия ПМП «Элика». Разработаны направления формирования финансовой стратегии дальнейшего развития предприятия на основе эффективного реагирования на воздействие различных факторов на финансовую устойчивость предприятия и алгоритм классического варианта построения таксономического показателя для интегральной оценки финансовой устойчивости предприятия.

Ключевые слова: финансовая стратегия, предприятие, финансовая устойчивость, платежеспособность, алгоритм построения интегральной оценки финансовой устойчивости предприятия.

SUMMARY

Gunicheva E.E. «Formation of the financial strategy of further development of the enterprise on the basis of evaluation of its financial stability and solvency» - on the rights of the manuscript.

Master's work on obtaining an educational qualification level "Master" in the specialty 072 - Finance, Banking and Insurance. - Donbas State Machine-Building Academy of the Ministry of Education and Science of Ukraine, Kramatorsk, 2017.

The work is devoted to solving the actual scientific problem - the formation of a financial strategy for further development of the enterprise.

The theoretical and methodical foundations of the financial strategy of the enterprise are determined, methods of analysis of the financial condition of the enterprise are given. The analysis of the property status, liquidity, financial stability and solvency of the enterprise PMP "Elika" was conducted. The directions of formation of the financial strategy of the further development of the enterprise on the basis of effective response to the influence of various factors on the financial stability of the enterprise and the algorithm of the classical variant of constructing a taxonomic index for an integrated assessment of financial stability of the enterprise are developed.

Key words: financial strategy, enterprise, financial stability, solvency, algorithm of construction of an integrated estimation of financial stability of the enterprise.